

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

19 iulie 2023

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:
Președinte – Guzun Ion,
Judecători – Eremciuc Ghenadie și Talpă Boris

a examinat admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Cahul, Tomița Mihail și de către avocații Panțiru Victor și Tonu Alexandru în numele inculpaților Marcu Victor și Plugaru Victor, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 23 iunie 2022, în cauza penală privindu-i pe

Marcu Victor XXXXX, născut la XXXXX, originar și domiciliat în XXXXX;

Plugaru Victor XXXXX, născut la XXXXX, originar și domiciliat în XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 03.04.2018 – 27.03.2019;
2. Instanța de apel: 15.08.2019 – 12.03.2020;
3. Instanța de recurs ordinar: 12.06.2020 – 06.04.2021;
4. Instanța de apel: 22.06.2021 – 23.06.2022;
5. Instanța de recurs ordinar: 14.11.2022 – 19.07.2023.

Asupra admisibilității în principiu a recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Cimișlia, sediul Leova din 27 martie 2019, a fost încetat procesul penal în privința inculpaților *Marcu Victor* și *Plugaru Victor* învinuiți în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 166¹ alin. (2) lit. c), d), f) Cod penal, din motiv că există alte circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală.

A fost respinsă cererea procurorului cu privire la încasarea cheltuielilor judiciare, ca neîntemeiată.

2. Pentru a pronunța sentința în cauză, prima instanță a reținut ca fiind constatat că, **Marcu Victor**, activând în funcția de inspector inferior patrulare rutieră al Plutonului Hîncești, Cimișlia, Leova, al Batalionului nr. 3 al Subdiviziunii mobile, a Brigăzii de patrulare al Inspectoratului Național de Patrulare, al Inspectoratului General de Poliție, al Ministerului Afacerilor Interne, fiind numit în această funcție prin Ordinul nr. 2EF, din 05 martie 2015 și fiind astfel, conform art. 123 alin. (2) din Codul penal, persoană publică, contrar prevederilor art.3 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, adoptată la Roma, la 04 noiembrie 1950, în vigoare pentru Republica Moldova de la 12 septembrie 1997; art. 24 alin. (2), din Constituția Republicii Moldova, adoptată la 29 iulie 1994; art. 10 alin. (1), alin. (3), art. 11 alin. (8) și (9), din Codul de procedură penală, art. 4, art. 18, art. 26 alin. (1), lit. a), art. 28 alin. (1), lit. g),

art. 35 alin. (1), din Legea nr. 320, din 27 decembrie 2012, cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului; art. 4 alin. (1), art. 5 alin. (1), art. 6 alin. (1) și art. 7 din Legea nr. 218, din 19 octombrie 2012, privind modul de aplicare a forței fizice, mijloacelor speciale și a armelor de foc, Regulile de aplicare a mijloacelor speciale de către colaboratorii organelor interne și militarii trupelor de carabinieri ale Ministerului Afacerilor Interne, aprobate prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr. 1275-XII din 15 februarie 1993, Regulile de aplicare a mijloacelor speciale și a armelor de foc, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 474, din 19 iunie 2014, care-l obligau să-și desfășoare activitatea exclusiv în baza și pentru executarea legii, în interesul persoanei, al comunității și în sprijinul instituțiilor statului, pentru apărarea drepturilor și libertăților fundamentale și demnității umane, prevăzute în Declarația universală a drepturilor omului, în Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, în conformitate cu principiile legalității, respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, imparțialității și nediscriminării, să nu aplice, să nu încurajeze și nu tolereze tortura, tratamentul inuman sau degradant, să nu maltrateze pe nimeni fizic sau psihic, să nu aplice acțiuni sau metode care creează pericol pentru viața și sănătatea omului, să aplice forța fizică și mijloacele speciale doar în strictă conformitate cu legea și în cazul în care metodele nonviolente nu asigură îndeplinirea atribuțiilor Poliției, să evite aplicarea forței fizice, pe cât posibil, să avertiseze viața, integritatea corporală, sănătatea și libertatea persoanei, să aibă un comportament demn și respectuos pentru persoane, să nu abuzeze de calitatea oficială și să nu compromită, prin activitatea sa publică, prestigiul funcției sau al autorității din care face parte - contrar celor stipulate, a comis intenționat acte de tratament inuman și degradant în următoarele circumstanțe:

Astfel, la 26 februarie 2017, aproximativ la orele 21 și 30 minute, acționând împreună cu inspectorul inferior de patrulare rutieră al Plutonului Hîncești, Cimișlia, Leova, al Batalionului nr. 3 al Subdiviziunii mobile a Brigăzii de patrulare al Inspectoratului National de Patrulare, Plugaru Victor, fiind ambii în exercițiul funcției de menținere a ordinii publice și patrulare rutieră în raionul Leova, activând cu automobilul de serviciu de model „Škoda Rapid” cu numărul XXXXX, aflându-se, conform dislocației, în preajma satului Cîmpul-Drept, raionul Leova, după ce au stopat lângă automobilul de model „VAZ 2107” cu numărul de înmatriculare XXXXX, care staționa pe carosabil, apropiindu-se de cetățeanul Iurie Nicoară și cetățeanul Ion Buză, aflați în preajma acestui mijloc de transport, stabilind că cetățeanul Iurie Nicoară, refuză să fie testat alcoolscop ic, în scopul pedepsirii acestuia, în vederea intimidării lui, precum și pentru a-și demonstra supremația, au aplicat excesiv și neproporțional forța fizică în privința lui, acțiuni care nu erau necesare dat fiind faptul că acesta nu a opus rezistență, cauzându-i ilegal și neîntemeiat dureri și suferințe fizice și psihice.

Astfel, după ce el l-a îmbrâncit pe Nicoară Iurie, forțându-l să se urce cu forța în automobilul de serviciu de model „Škoda Rapid”, el împreună cu Plugaru Victor, pentru a-i umili demnitatea și pentru a-i cauza sentimente de inferioritate, apucându-l ambii pe Nicoară Iurie, de mâini, i-au răsucit degetele de la ambele mâini, apoi i-au răsucit ambele mâini la spate și ținându-l în această poziție imobilizată, când deja dețineau controlul deplin asupra acțiunilor lui Iurie Nicoară, i-au aplicat lovituri cu pistolul (arma din dotare) în regiunea spatelui, l-au stropit cu gaz lacrimogen în față, cauzându-i conform raportului de expertiză medico-legală nr. 35 „D” din 06 iunie 2017, vătămare corporală medie, manifestată prin entorsia capsulo-ligamentară a cotului pe stînga la gradul 11, manifestată prin fractura unui fragment osos la nivel de periost al olecranonului, leziune parțială a tendonului tricepsului brahial, entorsia capsulo-ligamentară a cotului pe dreapta la gradul 11, manifestată prin fractura unui fragment osos la nivel de periost al olecranonului, leziune parțială a tendonului tricepsului brahial, erozie superficială a corneei, astfel provocându-i dureri și suferințe fizice, și psihice, acțiunii ilegale care în sine reprezintă

tratament inuman și degradant.

Plugaru Victor, activând în funcția de inspector inferior patrulare rutieră al Plutonului Hîncești, Cimișlia, Leova, al Batalionului nr. 3 al Subdiviziunii mobile a Brigăzii de patrulare, al Inspectoratului National de Patrulare, al Inspectoratului General de Poliție, al Ministerului Afacerilor Interne, fiind numit în această funcție prin Ordinul nr. 91 EF din 20 august 2015 și fiind, astfel, conform art. 123 alin. (2) din Codul penal, persoană publică, contrar prevederilor art.3 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, adoptată la Roma la 04 noiembrie 1950, în vigoare pentru Republica Moldova de la 12 septembrie 1997; art. 24 alin. (2), din Constituția Republicii Moldova, adoptată la 29 iulie 1994; art. 10 alin. (1), alin. (3), art. 11 alin. (8) și (9) din Codul de procedură penală; art. 4, art. 18, art. 26 alin. (1) lit. a), art. 28 alin. (1) lit. g), art. 35 alin. (1) din Legea nr. 320, din 27 decembrie 2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului; art. 4 alin. (1), art. 5 alin. (1), art. 6 alin. (1) și art. 7 din Legea nr. 218, din 19 octombrie 2012, privind modul de aplicare a forței fizice, mijloacelor speciale și a armelor de foc, Regulile de aplicare a mijloacelor speciale de către colaboratorii organelor interne și militarii trupelor de carabinieri ale Ministerului Afacerilor Interne, aprobate prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr. 1275XII din 15 februarie 1993, Regulile de aplicare a mijloacelor speciale și a armelor de foc, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 474 din 19 iunie 2014 care-l obligau să-și desfășoare activitatea exclusiv în baza și pentru executarea legii, în interesul persoanei, al comunității și în sprijinul instituțiilor statului, pentru apărarea drepturilor și libertăților fundamentale și demnității umane, prevăzute în Declarația universală a drepturilor omului, în Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, în conformitate cu principiile legalității, respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, imparțialității și nediscriminării, să nu aplice, să nu încurajeze și nu tolereze tortura, tratamentul inuman sau degradant, să nu maltrateze pe nimeni fizic sau psihic, să nu aplice acțiunii sau metode care creează pericol pentru viața și sănătatea omului, să aplice forța fizică și mijloacele speciale doar în strictă conformitate cu legea și în cazul în care metodele nonviolente nu asigură îndeplinirea atribuțiilor Poliției, să evite aplicarea forței fizice, pe cât posibil, să apere viața, integritatea corporală, sănătatea și libertatea persoanei, să aibă un comportament demn și respectuos pentru persoane, să nu abuzeze de calitatea oficială și să nu compromită, prin activitatea sa publică, prestigiul funcției sau al autorității din care face parte - contrar celor stipulate, a comis intenționat acte de tratament inuman și degradant în următoarele circumstanțe:

Astfel, la 26 februarie 2017, aproximativ la orele 21 și 30 minute, acționând împreună cu inspectorul inferior de patrulare rutieră al Plutonului Hîncești, Cimișlia, Leova, al Batalionului nr. 3 al Subdiviziunii mobile a Brigăzii de patrulare, al Inspectoratului National de Patrulare, Marcu Victor Nicolae, fiind ambii în exercițiul funcției de menținere a ordinii publice și patrulare rutieră în raionul Leova, activând cu automobilul de serviciu de model „Škoda Rapid” cu nr. XXXXX, aflându-se, conform dislocației, în preajma satului Cîmpul-Drept, raionul Leova, după ce au stopat lângă automobilul de model „VAZ 2107” cu numărul de înmatriculare XXXXX, care staționa pe carosabil, apropiindu-se de cetățeanul Iurie Nicoară și cetățeanul Ion Buză, aflați în preajma acestui mijloc de transport, stabilind că cetățeanul Iurie Nicoară refuză să fie testat alcoolsopic, în scopul pedepsirii acestuia, în vederea intimidării lui, precum și pentru a-și demonstra supremația, au aplicat excesiv și neproporțional forța fizică în privința lui, acțiunii care nu erau necesare dat fiind faptul că, acesta nu a opus rezistență, cauzându-i ilegal și neîntemeiat dureri și suferințe fizice și psihice.

Astfel el, după ce Marcu Victor l-a îmbrâncit pe Nicoară Iurie, forțându-l să se urce în automobilul de serviciu de model „Škoda Rapid”, împreună cu Marcu Victor, pentru a-i umili demnitatea și pentru a-i cauza sentimente de inferioritate, apucându-l ambii pe

Nicoară Iurie de mâini, i-au răsucit degetele de la ambele mâini, apoi i-au răsucit ambele mâini la spate și ținându-l în această poziție imobilizată, când deja dețineau controlul deplin asupra acțiunilor lui Iurie Nicoară, i-au aplicat lovituri cu pistolul (arma din dotare) în regiunea spatelui, l-au stropit cu gaz lacrimogen în față, cauzându-i conform raportului de expertiză medico-legală nr. 35 „D” din 06 iunie 2017, vătămare corporală medie, manifestată prin entorsia capsulo-ligamentară a cotului pe stânga la gradul 11, manifestată prin fractura unui fragment osos la nivel de periost al olecranonului, leziune parțială a tendonului tricepsului brahial, entorsia capsuloligamentară a cotului pe dreapta la gradul 11, manifestată prin fractura unui fragment osos la nivel de periost al olecranonului, leziune parțială a tendonului tricepsului brahial, erozie superficială a corneei, astfel provocându-i dureri și suferințe fizice și psihice, acțiunii ilegale care în sine reprezintă tratament inuman și degradant.

Acțiunile lui *Marcu Victor* și *Plugaru Victor*, au fost încadrate juridic în baza art. 166¹ alin. (2) lit. c), d), f) Cod penal, conform indicțiilor calificativi - *cauzarea intenționată de dureri și suferințe fizice și psihice, care în sine reprezintă tratament inuman și degradant, fapte săvârșite de o persoană publică, comise de două persoane, prin folosirea armei și a instrumentelor speciale, care din imprudență au cauzat vătămare medie a integrității corporale.*

3. Nefiind de acord cu sentința pronunțată împotriva acesteia au declarat apel:

3.1. Procurorul în Procuratura raionului Leova, *Grigoraș Valentina*, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care *Marcu Victor* și *Plugaru Victor*, să fie recunoscuți culpabili de comiterea infracțiunii prevăzute de art.166¹ alin.(2), lit. c), d), f) Cod penal și în baza acestei Legi, să le fie stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani fiecare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de 5 ani.

La fel, să fie dispusă încasarea din contul inculpaților a cheltuielilor pentru efectuarea expertizelor judiciare, în sumă de 2 182 lei.

În motivarea cererii declarate, a invocat că, prima instanță neîntemeiat a încetat procesul penal în privința inculpaților *Marcu Victor* și *Plugaru Victor*, menționând greșit că odată cu emiterea ordonanței de pornire a urmăririi penale, urmează să fie calculat termenul aflării inculpaților în calitate de bănuț. Or, la data pornirii urmăririi penale și anume - 29 martie 2017, organul de urmărire penală a început procesul de acumulare a probelor pe cauza penală. În urma acumulării probelor, la 17 mai 2017, inculpatul *Marcu Victor* a fost recunoscut în calitate de bănuț, iar inculpatul *Plugaru Victor*, a fost recunoscut în această calitate la 31 mai 2017. Ulterior, la 17 iulie 2017 și respectiv 25 iulie 2017, inculpații au fost puși sub învinuire, din ce rezultă că termenul aflării acestora în calitate de bănuț de 3 luni, nu a fost încălcat.

Totodată, art.63 alin.(1) Cod de procedură penală, enumeră exhaustiv actele procesuale în urma întocmirii cărora persoana dobândește calitatea de bănuț. În același timp, art.63 alin.(2) pct.3) al aceluiași cod, prevede că, organul de urmărire penală nu este în drept să mențină în calitate de bănuț persoana în privința căreia a fost emisă ordonanța de recunoaștere în această calitate, mai mult de 3 luni, iar cu acordul Procurorului General și al adjuncților acestuia, mai mult de 6 luni.

În speța, inculpații *Marcu Victor* și *Plugaru Victor*, au fost puși sub învinuire cu o lună înainte de expirarea termenului prevăzut la art. 63 alin. (2) pct. 3) Cod de procedură penală. Mai mult ca atât, în cadrul efectuării acțiunilor de urmărire penală și anume, înaintarea învinuirii, nimeni din inculpați nu a obiectat asupra încălcării termenului de aflare în calitate de bănuț, deși erau în drept să conteste hotărârile și acțiunile organului de urmărire penală, potrivit procedurii stabilite în art. 313 Cod de procedură penală.

Aspectele menționate mai sus, au fost elucidate minuțios de către Curtea Constituțională în Decizia de inadmisibilitate a sesizării nr. 20g/2018, privind excepția de neconstituționalitate a art. 63 alin. (1) pct. 1)-3) și alin. (2) pct. 3) Cod de procedură penală. Curtea Constituțională a invocat că, prin prisma art. 6 § 1 al Convenției europene pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, acuzație penală, înseamnă notificarea oficială, venită din partea autorității competente, privind suspiciunea referitoare la comiterea unei fapte penale.

De rând cu aceasta, după momentul începerii urmăririi penale și până la atribuirea inculpaților a calității de bănuț, cu participarea acestora nu au fost efectuate careva acțiuni de urmărire penală, în privința acestora nu au fost dispuse careva măsuri speciale de investigații și ultimii în continuare activau în cadrul Inspectoratului Național de Patrulare.

La fel, nu este argumentată poziția instanței de fond, privind reluarea urmăririi penale în privința inculpaților Marcu Victor și Plugaru Victor, contrar prevederilor art. 22 alin. (2) și art. 287 alin. (4) Cod de procedură penală. Or, inculpații nu întrunesc nici una din condițiile stabilite de lege, pentru aplicarea principiului de a nu fi urmărit penal, judecat sau pedepsit de două ori pentru una și aceeași faptă. În privința inculpaților nu a fost pronunțată o sentință irevocabilă pentru faptele imputate, ultimii nu au fost scoși de sub urmărire penală prin ordonanța procurorului, astfel că, constatările instanței în acest sens, sânt neîntemeiate.

Prin urmare, consideră că instanța de fond a pronunțat o sentință ilegală care urmează să fie casată, cu pronunțarea unei noi hotărâri, privind condamnarea inculpaților Marcu Victor și Plugaru Victor, pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 166¹ alin. (2) lit. c), d), f) Cod penal.

3.2 Partea vătămată *Nicoară Iurie*, a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpaților Marcu Victor și Plugaru Victor să le fie stabilită o pedeapsă pentru comiterea infracțiunii prevăzute la art. 166¹ alin.(2) lit. c), d), f) Cod penal.

În motivarea apelului s-a invocat că, în sentința pronunțată, prima instanță a constatat vinovăția inculpaților Marcu Victor și Plugaru Victor în comiterea infracțiunii incriminate prin actul de învinuire, însă de rând cu cele stabilite, a hotărât asupra încetării procesului penal în privința inculpaților, din motiv că există alte circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală.

Nu este de acord cu această concluzie a instanței de fond și consideră că, inculpații Marcu Victor și Plugaru Victor au încălcat legislația penală în vigoare și urmează să fie pedepsiți conform legii penale. Or, în caz contrar riscă să nu fie respectat scopul procesului penal, potrivit căruia orice persoană urmează să fie pedepsită potrivit vinovăției sale. Prin pronunțarea sentinței de încetare a procesului penal, nu are nici o garanție că în continuare inculpații Marcu Victor și Plugaru Victor nu vor încerca să se răzbune pe el, pentru faptul că s-a opus acțiunilor ilegale ale acestora și a apărât drepturile sale în instanța de judecată. Încetarea procesului penal în privința inculpaților în circumstanțele descrise mai sus, poate favoriza pe aceștia în continuare să comită acțiuni ilegale, precum și a favoriza pe alți polițiști să acționeze în mod similar, fără a suporta consecințe pentru faptele ilegale comise.

Totodată, a indicat că a suferit în urma acțiunilor ilegale ale inculpaților cât sub aspect fizic, atât și sub aspect psihic. Or, în privința lui a fost fabricat un dosar contravențional, în scopul justificării acțiunilor ilegale ale inculpaților.

La fel, el nu și-a realizat dreptul său de a cere despăgubiri de la inculpații Marcu Victor și Plugaru Victor, pentru suferințele fizice și psihice cauzate. Or, neavând cunoștințe juridice și neînțelegând noțiunea de acțiune civilă, nu și-a dat seamă că merge vorba despre pretenții de ordin material și moral față de inculpați.

3.3. Avocatul *Tonu Alexandru* în numele inculpaților Marcu Victor și Plugaru Victor a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei potrivit modului stabilit pentru prima instanță, cu emiterea unei noi hotărâri prin care Marcu Victor și Plugaru Victor să fie achitați.

În motivarea apelului s-a invocat că, sentința primei instanțe este una ilegală care urmează să fie casată, cu adoptarea unei noi hotărâri de achitare a inculpaților. Astfel că, prima instanță nu putea să constate vinovăția inculpaților Marcu Victor și Plugaru Victor, în săvârșirea infracțiunii imputate, or, procesul penal pornit împotriva acestora este afectat de un viciu fundamental, prin prisma art. 390 alin. (1) pct. 1), 3) Cod de procedură penală și anume fapta inculpaților nu întrunește elementele infracțiunii.

Tot aici, s-a punctat că la examinarea cauzei, prima instanță nu a respectat principiul prezumției de nevinovăție stabilit de art. 8 Cod de procedură penală. Potrivit acestui principiu, concluziile privind vinovăția persoanei nu pot fi întemeiate pe presupuneri, iar toate dubiile urmează să fie interpretate în favoarea persoanei inculpate. Astfel, în urma examinării multilaterale a circumstanțelor cauzei, s-a constatat mai multe încălcări ale normelor de drept material și procesual de către partea acuzării.

Reieșind din declarațiile inculpaților Marcu Victor și Plugaru Victor, motivul aplicării mijloacelor speciale din dotare și forței fizice, a fost unica metoda de a curma acțiunile părții vătămate Nicoară Iurie, care erau manifestate prin opunerea de rezistență fizică cerințelor legale ale acestora, de a respinge atacul părții vătămate asupra lor, precum și a evita pericolul atentării la sănătatea lor și tentativa părții vătămate de a se sustrage de la fața locului.

Totodată, prevederile Legii nr. 320 din 27 decembrie 2012, cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului, investesc polițistul cu dreptul de verificare a persoanei care conduce mijlocul de transport, atunci când se bănuiește că se află sub influența alcoolului. În prezența circumstanțelor relatate, acțiunile inculpaților Marcu Victor și Plugaru Victor, raportate la acțiunile părții vătămate Nicoară Iurie, sânt absolut legale și sânt conforme prevederilor legislației în vigoare. Mai mult ca atât, reieșind din prevederile Regulamentului circulației rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13 mai 2009 și a Legii nr. 131 din 07 iunie 2007, privind siguranța traficului rutier, polițistul este împuternicit să oprească în trafic și să efectueze controlul permiselor de conducere ale conducătorilor de vehicule, al certificatelor de înmatriculare (înregistrare) a vehiculelor, al altor acte cu caracter permisiv în cazul încălcării regulilor de circulație, existenței probelor de încălcare a legislației sau desfășurării unei operațiuni speciale, precum și în vederea verificării legalității transporturilor de mărfuri și persoane, identificării persoanelor și a vehiculelor aflate în căutare, interzicerii exploatării vehiculelor a căror stare tehnică prezintă pericol pentru siguranța traficului.

În temeiul celor constatate, analizând declarațiile inculpaților Marcu Victor și Plugaru Victor și înregistrarea video care confirmă declarațiile acestora, și care a fost prezentată de către partea apărării la materialele dosarului, rezultă că inculpații au acționat în strictă conformitate cu prevederile art. 25 din Legea nr. 320 din 27 decembrie 2012, cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului. În acest sens, cerințele inculpaților față de partea vătămată Nicoară Iurie și împiedicarea acestuia de a se opune măsurilor luate de către organul de constatare în cadrul procedurilor de identificare și de testare alcoolscoptică, în circumstanțele descrise mai sus nu pot fi considerate drept intenție de a provoca suferințe părții vătămate.

Conform celor stabilite de jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului în practica sa bogată, cauzarea durerii sau suferinței grave pe parcursul utilizării legale a forței sau armelor împotriva persoanelor în cursul unei operațiuni anumite, cu condiția că se urmărește un scop legal, nu reprezintă tratamente interzise. Tratament inuman ar putea fi considerat numai în cazul în care forța fizică, ar fi utilizată în mod excesiv și nejustificat.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 12 martie 2020, au fost admise apelurile, casată total sentința și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care s-a încetat procesul penal în privința inculpaților *Marcu Victor* și *Plugaru Victor*, învinuiți de săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 166¹ alin. (2) lit. c), d), f) Cod penal, pe motiv că există alte circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală.

S-a respins cerința procurorului privind încasarea de la inculpații Marcu Victor și Plugaru Victor cheltuielile de judecată în mărime de 2 182 lei.

5. Nefiind de acord cu soluția adoptată de instanța de apel, *procurorul* a contestat decizia cu recurs ordinar, solicitând casarea acesteia, cu remiterea cauzei la rejudecare.

Partea vătămată Nicoară Iurie, în temeiul pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, a contestat cu recurs ordinar decizia, solicitând casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri de condamnare a lui Plugaru Victor și Marcu Victor pentru comiterea infracțiunii prevăzute la art. 166¹ alin. (2) lit. c), d), f) Cod penal.

Soluția instanței de apel a fost contestată cu recurs ordinar și *de către avocatul Panțîru Victor în numele inculpatului Plugaru Victor și avocatul Tonu Alexandru în numele inculpatului Marcu Victor*, în temeiul pct. 6), 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, solicitând casarea acesteia, cu emiterea unei noi hotărâri prin care Marcu Victor și Plugaru Victor să fie achitați, pe motiv că fapta lor nu întrunește elementele infracțiunii.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 06 aprilie 2021, au fost admise recursurile ordinare declarate, casată total decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 12 martie 2020, în privința inculpaților Marcu Victor Nicolae, Plugaru Victor Ion, cu dispunerea rejudecării cauzei, de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

7. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 23 iunie 2022 a fost respins ca nefondat apelul avocatului Tonu Alexandru în numele inculpaților Marcu Victor Nicolae și Plugaru Victor Ion.

S-au admis apelurile declarate de procurorul în Procuratura raionului Leova, Grigoraș Valentina și partea vătămată Nicoară Iurie, cu casarea integrală a sentinței, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru primă instanță, după cum urmează.

Marcu Victor a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 166¹ alin. (2), lit. c), d), f) Cod penal, stabilindu-i pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de **3** (trei) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele de poliție pe un termen de **5** ani.

În conformitate cu prevederile art. 90 Cod penal, executarea pedepsei cu închisoarea stabilită în privința lui *Marcu Victor* a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de **1** (unu) an.

Plugaru Victor a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 166¹ alin. (2), lit. c), d), f) Cod penal, stabilindu-i pedeapsă sub formă de închisoare, pe un termen de **3** (trei) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele de poliție pe un termen de **5** ani.

În conformitate cu prevederile art. 90 Cod penal, executarea pedepsei cu închisoarea stabilită în privința lui *Plugaru Victor* s-a suspendat condiționat pe un termen de probă de **1** (unu) an.

S-a dispus încasarea în mod solidar de la *Marcu Victor* și *Plugaru Victor* cheltuielilor judiciare suportate pentru efectuarea expertizelor judiciare în sumă de **2 182** (două mii una sută optzeci și doi) lei.

7.1. Pentru a se pronunța în sensul dat, instanța de apel, analizând obiectiv circumstanțele cauzei, în raport cu probele prezentate a conchis că prima instanță greșit a constatat necesitatea încetării procesului penal în privința lui Marcu Victor și Plugaru Victor, învinuiți în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 166¹ alin. (2) lit. c), d), f) Cod penal, din motiv că există alte circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală, invocându-se în acest sens nulitatea ordonanțelor de punere sub învinuire a lui Marcu Victor și Plugaru Victor din 17 iulie 2017 și, respectiv 25 iulie 2017, care la judecarea cauzei în ordine de apel a fost stabilită ca fiind contrară prevederilor art. 251 alin. (4) Cod de procedură penală.

Astfel, instanța de apel a stabilit că, concluziile instanței de fond, precum că calitatea de bănuț în privința lui Marcu Victor și Plugaru Victor a fost atribuită acestora din momentul pornirii urmăririi penale, adică la 29 martie 2017 și a expirat la 29 iunie 2017, sunt eronate din următoarele considerente.

Modalitățile de recunoaștere a persoanei în calitate de bănuț reglementate de art. 63 alin. (1) Cod de procedură penală presupun în sensul Convenției „notificarea oficială din partea autorităților competente, privind suspiciunile referitoare la comiterea faptei penale.”

Sub acest aspect, instanța de fond greșit a apreciat ordonanța de pornire a urmăririi penale drept un act care presupune o notificare oficială, venită din partea autorităților competente, întrucât nu au urmat careva repercusiuni importante în acest sens. La caz, aprecierea existenței sau a absenței unor repercusiuni importante pentru situația persoanei reprezintă factorul determinant sub aspectul unei „acuzății în materie penală” în sensul art. 6 §1 CEDO, cât și sub aspectul dispozițiilor art. 63 alin. (1) Cod de procedură penală. Lipsa de repercusiuni importante asupra situației inculpaților atestă și faptul că, reieșind din informația Direcției resurse umane din cadrul IGP MAI din 19.12.2019 anexată la ședința instanței de apel, lui Plugaru Victor, la 05.06.2017, i-a fost acordat următorul grad special, la 17.08.2017 Plugaru V. a fost stimulat cu un premiu bănesc, Marcu Victor la 17.08.2017 a fost stimulat cu un premiu bănesc, la 21.08.2019 Marcu V. a fost stimulat cu o diplomă de onoare. În această ordine de idei, se constată că de către organul de urmărire penală nu au fost admise careva încălcări a legislației în vigoare în momentul în care lui Marcu Victor și Plugaru Victor li s-a înaintat bănuț și învinuirea în prezenta cauză penală.

În astfel de circumstanțe, verificând legalitatea și temeinicia sentinței atacate, pe baza probelor examinate în prima instanță și în instanța de apel, conform materialelor din dosar și probelor administrate în prima instanță, și suplimentar în instanța de apel, instanța a considerat eronată concluzia primei instanțe de încetarea procesului penal în privința lui Marcu Victor Nicolae și Plugaru Victor Ion învinuiți în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 166¹ alin. (2) lit. c), d), f) Cod penal, din motiv că există alte circumstanțe, care exclud tragerea la răspundere penală și a considerat oportun de a casa sentința primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri.

La pronunțarea hotărârii noi, instanța de apel a constatat săvârșirea cu intenție de către inculpații Marcu Victor și Plugaru Victor a faptei penale prevăzute la art. 166¹ alin. (2) lit. c), d), f) Cod penal, conform indiciilor calificativi — cauzarea intenționată de dureri și suferințe fizice și psihice, care în sine reprezintă tratament inuman și degradant, fapte săvârșite de o persoană publică, comise de două persoane, prin folosirea armei și a instrumentelor speciale, care din imprudență au cauzat vătămare medie a integrității corporale, în următoarele circumstanțe:

Marcu Victor, activând în funcția de inspector inferior patrulare rutieră al Plutonului Hîncești, Cimișlia, Leova, al Batalionului nr. 3 al Subdiviziunii mobile, a Brigăzii de patrulare al Inspectoratului Național de Patrulare, al Inspectoratului General de Poliție, al Ministerului Afacerilor Interne, fiind numit în această funcție prin Ordinul nr. 2EF, din 05 martie 2015 și fiind astfel, conform art. 123 alin. (2), din Codul penal, persoană publică, contrar prevederilor art.3 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, adoptată la Roma, la 04 noiembrie 1950, în vigoare pentru Republica Moldova de la 12 septembrie 1997; art. 24 alin. (2), din Constituția Republicii Moldova, adoptată la 29 iulie 1994; art. 10 alin. (1), alin. (3), art. 11 alin. (8) și (9), din Codul de procedură penală, art. 4, art. 18, art. 26 alin. (1), lit. a), art. 28 alin. (1), lit. g), art. 35 alin. (1), din Legea nr. 320, din 27 decembrie 2012, cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului; art. 4 alin. (1), art. 5 alin. (1), art. 6 alin. (1) și art. 7 din Legea nr. 218, din 19 octombrie 2012, privind modul de aplicare a forței fizice, mijloacelor speciale și a armelor de foc, Regulile de aplicare a mijloacelor speciale de către colaboratorii organelor interne și militarii trupelor de carabinieri ale Ministerului Afacerilor Interne, aprobate prin Hotărârea Parlamentului Republicii

Moldova nr. 1275-XII din 15 februarie 1993, Regulile de aplicare a mijloacelor speciale și a armelor de foc, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 474, din 19 iunie 2014, care-l obligau să-și desfășoare activitatea exclusiv în baza și pentru executarea legii, în interesul persoanei, al comunității și în sprijinul instituțiilor statului, pentru apărarea drepturilor și libertăților fundamentale și demnității umane, prevăzute în Declarația universală a drepturilor omului, în Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, în conformitate cu principiile legalității, respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, imparțialității și nediscriminării, să nu aplice, să nu încurajeze și nu tolereze tortura, tratamentul inuman sau degradant, să nu maltrateze pe nimeni fizic sau psihic, să nu aplice acțiuni sau metode care creează pericol pentru viața și sănătatea omului, să aplice forța fizică și mijloacele speciale doar în strictă conformitate cu legea și în cazul în care metodele nonviolente nu asigură îndeplinirea atribuțiilor Poliției, să evite aplicarea forței fizice, pe cât posibil, să apere viața, integritatea corporală, sănătatea și libertatea persoanei, să aibă un comportament demn și respectuos pentru persoane, să nu abuzeze de calitatea oficială și să nu compromită, prin activitatea sa publică, prestigiul funcției sau al autorității din care face parte - contrar celor stipulate, a comis intenționat acte de tratament inuman și degradant în următoarele circumstanțe:

Astfel, la 26 februarie 2017, aproximativ la orele 21 și 30 minute, acționând împreună cu inspectorul inferior de patrulare rutieră al Plutonului Hîncești, Cimișlia, Leova, al Batalionului nr. 3 al Subdiviziunii mobile a Brigăzii de patrulare al Inspectoratului National de Patrulare, Plugaru Victor, fiind ambii în exercițiul funcției de menținere a ordinii publice și patrulare rutieră în raionul Leova, activând cu automobilul de serviciu de model „Škoda Rapid” cu numărul XXXXX, aflându-se, conform dislocației, în preajma satului Cîmpul-Drept, raionul Leova, după ce au stopat lângă automobilul de model „VAZ 2107” cu numărul de înmatriculare XXXXX, care staționa pe carosabil, apropiindu-se de cetățeanul Iurie Nicoară și cetățeanul Ion Buză, aflați în preajma acestui mijloc de transport, stabilind că cetățeanul Iurie Nicoară, refuză să fie testat alcoolic, în scopul pedepsirii acestuia, în vederea intimidării lui, precum și pentru a-și demonstra supremație, au aplicat excesiv și neproporțional forța fizică în privința lui, acțiuni care nu erau necesare dat fiind faptul că acesta nu a opus rezistență, cauzându-i ilegal și neîntemeiat dureri și suferințe fizice și psihice.

Astfel, după ce el l-a îmbrâncit pe Nicoară Iurie, forțându-l să se urce cu forța în automobilul de serviciu de model „Škoda Rapid”, el împreună cu Plugaru Victor, pentru a-i umili demnitatea și pentru a-i cauza sentimente de inferioritate, apucându-l ambii pe Nicoară Iurie, de mâini, i-au răsucit degetele de la ambele mâini, apoi i-au răsucit ambele mâini la spate și ținându-l în această poziție imobilizată, când deja dețineau controlul deplin asupra acțiunilor lui Iurie Nicoară, i-au aplicat lovituri cu pistolul (arma din dotare) în regiunea spatelui, l-au stropit cu gaz lacrimogen în față, cauzându-i conform raportului de expertiză medico-legală nr. 35 „D” din 06 iunie 2017, vătămare corporală medie, manifestată prin entorsia capsulo-ligamentară a cotului pe stânga la gradul 11, manifestată prin fractura unui fragment osos la nivel de periost al olecranonului, leziune parțială a tendonului tricepsului brahial, entorsia capsulo-ligamentară a cotului pe dreapta la gradul 11, manifestată prin fractura unui fragment osos la nivel de periost al olecranonului, leziune parțială a tendonului tricepsului brahial, erozie superficială a corneei, astfel provocându-i dureri și suferințe fizice, și psihice, acțiuni ilegale care în sine reprezintă tratament inuman și degradant.

Plugaru Victor, activând în funcția de inspector inferior patrulare rutieră al Plutonului Hîncești, Cimișlia, Leova, al Batalionului nr. 3 al Subdiviziunii mobile a Brigăzii de patrulare, al Inspectoratului National de Patrulare, al Inspectoratului General de Poliție, al Ministerului Afacerilor Interne, fiind numit în această funcție prin Ordinul nr. 91 EF din 20 august 2015 și fiind, astfel, conform art. 123 alin. (2) din Codul penal, persoană publică, contrar prevederilor art.3 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, adoptată la Roma la 04 noiembrie 1950, în vigoare pentru Republica Moldova

de la 12 septembrie 1997; art. 24 alin. (2), din Constituția Republicii Moldova, adoptată la 29 iulie 1994; art. 10 alin. (1), alin. (3), art. 11 alin. (8) și (9) din Codul de procedură penală; art. 4, art. 18, art. 26 alin. (1) lit. a), art. 28 alin. (1) lit. g), art. 35 alin. (1) din Legea nr. 320, din 27 decembrie 2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului; art. 4 alin. (1), art. 5 alin. (1), art. 6 alin. (1) și art. 7 din Legea nr. 218, din 19 octombrie 2012, privind modul de aplicare a forței fizice, mijloacelor speciale și a armelor de foc, Regulile de aplicare a mijloacelor speciale de către colaboratorii organelor interne și militarii trupelor de carabinieri ale Ministerului Afacerilor Interne, aprobate prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr. 1275XII din 15 februarie 1993, Regulile de aplicare a mijloacelor speciale și a armelor de foc, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 474 din 19 iunie 2014 care-l obligau să-și desfășoare activitatea exclusiv în baza și pentru executarea legii, în interesul persoanei, al comunității și în sprijinul instituțiilor statului, pentru apărarea drepturilor și libertăților fundamentale și demnității umane, prevăzute în Declarația universală a drepturilor omului, în Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, în conformitate cu principiile legalității, respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, imparțialității și nediscriminării, să nu aplice, să nu încurajeze și nu tolereze tortura, tratamentul inuman sau degradant, să nu maltrateze pe nimeni fizic sau psihic, să nu aplice acțiuni sau metode care creează pericol pentru viața și sănătatea omului, să aplice forța fizică și mijloacele speciale doar în strictă conformitate cu legea și în cazul în care metodele nonviolente nu asigură îndeplinirea atribuțiilor Poliției, să evite aplicarea forței fizice, pe cât posibil, să apere viața, integritatea corporală, sănătatea și libertatea persoanei, să aibă un comportament demn și respectuos pentru persoane, să nu abuzeze de calitatea oficială și să nu compromită, prin activitatea sa publică, prestigiul funcției sau al autorității din care face parte - contrar celor stipulate, a comis intenționat acte de tratament inuman și degradant în următoarele circumstanțe:

Astfel, la 26 februarie 2017, aproximativ la orele 21 și 30 minute, acționând împreună cu inspectorul inferior de patrulare rutieră al Plutonului Hîncești, Cimișlia, Leova, al Batalionului nr. 3 al Subdiviziunii mobile a Brigăzii de patrulare, al Inspectoratului National de Patrulare, Marcu Victor Nicolae, fiind ambii în exercițiul funcției de menținere a ordinii publice și patrulare rutieră în raionul Leova, activând cu automobilul de serviciu de model „Skoda Rapid” cu nr. XXXXX, aflându-se, conform dislocației, în preajma satului Câmpul-Drept, raionul Leova, după ce au stopat lângă automobilul de model „VAZ 2107” cu numărul de înmatriculare XXXXX, care staționa pe carosabil, apropiindu-se de cetățeanul Iurie Nicoară și cetățeanul Ion Buză, aflați în preajma acestui mijloc de transport, stabilind că cetățeanul Iurie Nicoară refuză să fie testat alcoolsopic, în scopul pedepsirii acestuia, în vederea intimidării lui, precum și pentru a-și demonstra supremație, au aplicat excesiv și neproporțional forța fizică în privința lui, acțiuni care nu erau necesare dat fiind faptul că, acesta nu a opus rezistență, cauzându-i ilegal și neîntemeiat dureri și suferințe fizice și psihice.

Astfel el, după ce Marcu Victor l-a îmbrâncit pe Nicoară Iurie, forțându-l să se urce în automobilul de serviciu de model „Skoda Rapid”, împreună cu Marcu Victor, pentru a-i umili demnitatea și pentru a-i cauza sentimente de inferioritate, apucându-l ambii pe Nicoară Iurie de mâini, i-au răsucit degetele de la ambele mâini, apoi i-au răsucit ambele mâini la spate și ținându-l în această poziție imobilizată, când deja dețineau controlul deplin asupra acțiunilor lui Iurie Nicoară, i-au aplicat lovituri cu pistolul (arma din dotare) în regiunea spatelui, l-au stropit cu gaz lacrimogen în față, cauzându-i conform raportului de expertiză medico-legală nr. 35 „D” din 06 iunie 2017, vătămare corporală medie, manifestată prin entorsia capsuloligamentară a cotului pe stânga la gradul 11, manifestată prin fractura unui fragment osos la nivel de periost al olecranonului, leziune parțială a tendonului tricepsului brahial, entorsia capsuloligamentară a cotului pe dreapta la gradul 11, manifestată prin fractura unui fragment osos la nivel de periost al olecranonului, leziune parțială a tendonului tricepsului brahial,

erozie superficială a corneei, astfel provocându-i dureri și suferințe fizice și psihice, acțiuni ilegale care în sine reprezintă tratament inuman și degradant.

În sensul respingerii alegațiilor apărătorului inculpaților precum că, fapta acestora nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii incriminate, instanța a apreciat critic aceste argumente din apel, afirmând că prin prisma probatoriului administrat la cauză au fost întrunite elementele constitutive ale infracțiunii, desfășurând în mod separat fiecare dintre acestea și probele care dovedesc incontestabil aceste elemente.

În context, au fost apreciate critic și declarațiile inculpaților Marcu Victor și Plugaru Victor, anume că au acționat conform legii, dat fiind că partea vătămată a avut un comportament agresiv, fapt ce a instituit necesitatea aplicării forței fizice și a mijloacelor speciale. Or, partea vătămată cât și martorii au comunicat că Nicoară Iurie a refuzat să urce în automobilul de serviciu, deoarece nici nu s-a aflat la volanul mijlocului de transport, aceste circumstanțe erau invocate de martori și de partea vătămată în momentul incidentului. Însă, în pofida acestui fapt, inspectorii de patrulare au continuat acțiunile sale, în lipsa temeiurilor stabilite de art. 7 al Legii nr. 218 din 19.10.2012 *privind modul de aplicare a forței fizice, mijloacelor speciale și a armelor de foc*, ce i-ar fi permis aplicarea mijloacelor speciale asupra persoanei, intenționat i-a pulverizat lui Nicoară Iurie gaz lacrimogen în față, ceea ce a dus la erozia superficială de cornee a ochiului ce a apărut în rezultatul acțiunii traumatice de spray cu acțiune lacrimogenă, fapt confirmat prin Raportul de constatare medico-legală nr. 37 din 07 martie 2017.

Mai mult, în cadrul confruntării petrecute între Nicoară Iurie și Marcu Victor 02.02.2018 cel din urmă a declarat că „*Nicoară Iurie a comunicat din ce motiv refuză să fie testat, și anume că nu el conduce automobilul, gaze lacrimogene au fost aplicate deoarece Nicoară Iurie avea un comportament agresiv și încerca să fugă de la fața locului.*” (f.d.137-141, vol. I).

Pe cale de consecință, instanța de apel a relevat că inculpații Marcu Victor și Plugaru Victor nu au avut temei să aplice forța fizică și mijloace speciale față de Nicoară Iurie, or în cazul în care inculpații invocă faptul că au urmărit scopul documentării lui Nicoară Iurie pe faptul refuzului de a fi testat la alcoolemie, aceștia urmau să întocmească acte corespunzătoare.

Cu referire la stabilirea și individualizarea pedepsei penale ce urmează a fi stabilită inculpaților pentru comiterea infracțiunii incriminate, care a fost dovedită ca fiind comisă de către cei din urmă, instanța a notat că inculpatul Marcu Victor nu are antecedente penale, se caracterizează pozitiv, angajat în câmpul muncii, celibatar, studii superioare, nu se află la evidența medicului narcolog și psihiatru, circumstanțe atenuante și circumstanțe agravante, nu au fost stabilite și ținând cont de circumstanțele enunțate, a considerat oportun de a stabilit o pedeapsă pe un termen de 3 (trei) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis și cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și de a exercita activitate în organele afacerilor interne pe un termen de 5 (cinci) ani.

Concomitent, s-a stabilit că inculpatul Plugaru Victor nu are antecedente penale, se caracterizează pozitiv, angajat în câmpul muncii, căsătorit, are un copil minor la întreținere, studii superioare incomplete, nu se află la evidența medicului narcolog și psihiatru, circumstanțe atenuante și circumstanțe agravante, nu au fost stabilite și ținând cont de circumstanțele enunțate, instanța de apel a considerat necesar de a-i stabili acestuia o pedeapsă pe un termen de 3 (trei) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis și cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și de a exercita activitate în organele afacerilor interne pe un termen de 5 (cinci) ani.

Totodată, instanța de apel a făcut referire la prevederile art. 90 alin.(1) Cod penală și apreciind în ansamblu circumstanțele cauzei, inclusiv personalitatea inculpaților Marcu Victor și Plugaru Victor, luând în considerație în special politica penală a statelor europene ce derivă din recomandările Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei potrivit căreia

instanțele de judecată ar trebui să recurgă mai des la pedepse alternative detențiunii când este cazul, a ajuns la concluzia aplicării în privința inculpaților Marcu Victor și Plugaru Victor a prevederilor art. 90 Cod penal, adică suspendarea condiționată a pedepsei privative de libertate aplicate în privința inculpaților Marcu Victor și Plugaru Victor, pentru un termen de probațiune de 1 (unu) ani.

Nu în ultimul rând, instanța de apel a stabilit cu certitudine că, în prezenta cauză penală au fost suportate cheltuieli judiciare în mărime de 2182 lei și pentru efectuarea Raportului de expertiză judiciară medico-legală nr. 35„D” din 06.06.2017 în sumă de 320 lei (f.d.88, vol. I), și Raport de expertiză judiciară medico-legală nr. 245 din 02.10.2017 în sumă de 1 862 lei, în total suma de 2 182 lei.

În deplin acord cu reglementările art. 229 Cod de procedură penală, săvârșirea unei infracțiuni atrage în mod inevitabil desfășurarea urmăririi penale și a judecării cauzei, pentru a i se aplica pedeapsa infractorului, iar obligația de a suporta cheltuielile judiciare îi revine în principal acestuia, chiar dacă partea vătămată și partea civilă au determinat, prin cererile lor, producerea unor cheltuieli.

8. Legalitatea și temeinicia deciziei instanței de apel din 23 iunie 2022 este contestată cu recurs ordinar de către:

8.1 Procurorul în Procuratura de circumscriptie Cahul, *Tomita Mihail*, care invocând temeii pentru recurs prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, solicită casarea parțială a acesteia, în latura penală, în partea liberării de la executarea pedepsei stabilite inculpaților în baza art. 90 Cod penal, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri în privința inculpaților, prin care să fie stabilită executarea reală a pedepsei închisorii stabilită de către instanța de apel.

În susținerea celor enunțate în recurs, acuzatorul de stat menționează că soluția instanței de apel este una pripită și nejustificată, deoarece pedeapsa aplicată infractorului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată corect, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și în limitele fixate în partea specială.

Potrivit pct. 14 al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 22 din 12.12.2005 „Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel”, una din chestiunile de drept pe care trebuie să le soluționeze instanța de apel este: dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just.

Conform pct. 12 din Hotărârea Plenului CSJ a RM nr. 8 din 11.11.2013 „Cu privire la unele chestiuni ce vizează individualizarea pedepsei penale”, la stabilirea pedepsei cu aplicarea prevederilor art. 90 CP, instanța urmează să identifice circumstanțe importante care ar permite condamnarea cu suspendarea pedepsei.

În corespundere cu textul alin. (1) art. 90 Cod penal, instanța numai motivat poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului cu concluzia că acesta se poate îndrepta fără executarea reală a pedepsei închisorii, motive care trebuie indicate în sentință.

Este de menționat și faptul că, pedeapsa este echitabilă când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui proporțională cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor victimei, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune. Mai mult de atât, pedeapsa este echitabilă și atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea comiterii de noi infracțiuni atât de către condamnat, cât și de alte persoane. Or, practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea blândă generează dispreț față de ea și nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, iar aplicarea unei pedepse inechitabile poate avea drept consecință și violarea drepturilor omului protejate de CEDO;

8.2. Avocații Panțîru Victor și Tonu Alexandru în numele inculpaților Marcu Victor și Plugaru Victor, invocând teme pentru recurs prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În argumentarea recursului se punctează că, instanța de apel în mod eronat a constatat că ordonanțele de punere sub învinuire emise în privința lui Marcu Victor și Plugaru Victor din 17 iulie 2017 și, respectiv 25 iulie 2017, sunt legale și întemeiate, or partea apărării a adus suficiente argumente în acest sens, din care rezultă că ordonanțele date sunt lovite de nulitate absolută din următoarele considerente.

Potrivit pct. 1 din dispozitivul ordonanței de începere a urmăririi penale din 29.03.2017, s-a dispus „pornirea urmăririi penale pe faptul tratamentului inuman a cet. Nicoară Iurie de către colaboratorii INP a IGP, Marcu Victor și Plugaru Victor, în baza art. 166¹ alin. (1) lit. c), d) și f) CP”.

La fel, în conținutul părții descriptive a ordonanței de începere a urmăririi penale din 29.03.2017, se constată că: „La 27.02.2017 în Procuratura raionului Leova, a parvenit cererea cet. Nicoară Iurie, locuitor al s. Sărățica-Nouă, r-nul Leova, precum că, la 26.02.2017, aproximativ la orele 21.30, pe traseu, în preajma satului Cîmpul-Drept, r-nul Leova, a fost maltratat de către colaboratorii INP a IGP MAI Marcu Victor și Plugaru Victor, aceștia fiind în exercitarea atribuțiilor de serviciu cu titlu oficial, care i-au aplicat lovituri cu picioarele, cu arma din dotare, i-au sucit mâinile, au aplicat balonașul cu gaze lacrimogene, ca consecință cauzându-i conform raportului de constatare medico-legală nr. 37 din 07.03.2017 vătămări corporale medii”.

Drept urmare, instanța de apel urma să țină cont de faptul că urmărirea penală în prezenta cauză a fost pornită *in personam*, fiind indicat direct în partea descriptivă și partea dispozitivă a ordonanței de începere a urmăririi penale că urmărirea penală este pornită în privința lui Marcu Victor și Plugaru Victor, adică de facto și de jure prin ordonanța de începere a urmăririi penale le-a fost atribuită calitatea procesuală de bănuț.

Reieșind din prevederile art. 63 Cod de procedură penală, instanța de apel urma să țină cont că atunci când expiră termenul de 3 luni, iar cu acordul Procurorului General și al adjuncților săi - termenul de 6 luni, organul de urmărire penală are obligația pozitivă: 1) de a scoate persoana sub urmărire sau 2) punerea acestuia sub învinuire.

Astfel, în speță se remarcă faptul că, nu există nici un acord al Procurorului General și al adjuncților săi în vederea prelungirii termenului de menținere a lui Marcu Victor și Plugaru Victor în calitate de bănuț.

Prin urmare, la momentul expirării a 3 luni de la 29.03.2017 (data obținerii calității de bănuț), procurorul urma să se ghideze de prevederile art. 63 alin. (3) din Codul de procedură penală (citate supra). La caz, contrar acestor imperative ale legii, se atestă că la 17.07.2017, Marcu Victor, respectiv la 27.07.2017, Plugaru Victor au fost puși sub învinuire prin ordonanța procurorului în Procuratura raionului Leova, Valentina Grigoraș conform elementelor infracțiunii prevăzute la art. 166¹ alin. (2) lit. c), d), f) Cod penal, adică cu omiterea termenului de 3 luni pentru înaintarea învinuirii.

Respectiv, toate actele de procedură întocmite după expirarea termenului de menținere a persoanei în calitate de bănuț, sunt lovite de nulitate absolută. Această concluzie se răsfrânge și în privința rechizitoriului - ca act final de susținerea a învinuirii și sesizare a instanței de judecată, or, emiterea cu întârziere a ordonanței de punere sub învinuire a inculpaților prezintă o încălcare esențială a legii procesual penale, care afectează drepturile și interesele legitime ale inculpaților, iar în baza art. 94 alin. (1) pct. 8), alin. (2) Cod de procedură penală este nulă și respectiv, în corespundere cu art. 251 Cod de procedură penală, devin nule și toate celelalte acte procedurale de la urmărirea penală.

Această stare de lucruri, conduce la lipsa probelor admisibile, și în consecință, conduce la imposibilitatea determinării vinovăției persoanei ca un element indispensabil al laturii subiective ale infracțiunii.

În continuare, recurenții și-au manifestat dezacordul față de legalitatea procedurii de dispunere și apreciere a Raportului de expertiză medico-legală nr. 35 D din 06.06.2017, deși partea apărării a atras atenția asupra numeroaselor încălcări admise de către procuror, cât și de către expertul judiciar.

Așadar, se menționează că, Curtea Europeană a Drepturilor Omului (CtEDO) examinează problema participării experților, de regulă, în materia art. 6 § 3 lit. d) din Convenția Europeană a Drepturilor Omului (CEDO), atunci când în discuție este pusă materia penală, chiar dacă lasă instanțelor naționale sarcina de a determina asupra admisibilității probei în măsura compatibilității cu noțiunea de proces echitabil. Totuși, în sens larg, participarea expertului în procesele judiciare se examinează în materia art. 6 § 1 din CEDO, care acoperă atât procedurile penale, cât și cele civile.

Astfel, instanța de apel nu a luat în considerare faptul că Raportul de expertiză medico-legală nr. 35 D din 06.06.2017, efectuat de către expertul judiciar - Graur Leonid, nu conține motivarea concluziilor formulate. În acest raport de expertiză este doar o mențiune ce se rezumă la următoarele: „Vezi raportul de constatare medico-legală nr. 37 din 07.03.2017, pe numele cet-lui Nicoară Iurie Nicolae”. Consideră că, această mențiune a expertului judiciar, nu reprezintă o analiză a rezultatelor obținute și o motivare a concluziilor potrivit prevederilor legale, or, acest raport de expertiză nu întrunește cerințele de conținut stabilite de art. 151 din Codul de procedură penală și art. 37 din Legea cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar nr. 68 din 14.04.2016.

Potrivit art. 151 alin.(3) lit. e) din Codul de procedură penală, în partea descriptivă, în funcție de genul expertizei judiciare efectuate, raportul de expertiză judiciară conține următoarele informații: evaluarea pe etape a cercetărilor, analiza rezultatelor obținute, formularea și motivarea concluziilor.

9. Pe cauza dată a depus referință partea vătămată Nicoară Iurie care a indicat că consideră decizia instanței de apel ca fiind o hotărâre legală, întemeiată și pe deplin motivată.

10. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate, în baza materialelor din dosar și raportat la criticele recurenților, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestora, pentru considerentele ce urmează.

Soluția de inadmisibilitate a recursului depus de acuzatorul de stat se întemeiază, în drept, pe dispoziția art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, *potrivit căreia instanța examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că recursul este vădit neîntemeiat.*

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și argumentate corespunzător de către recurent. Prin urmare, recursul este declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat, atunci când titularul acestuia invocă în cerere temeiuri care în mod evident nu sunt subsecvente circumstanțelor cauzei, sau când argumentele formulate de recurent sunt nefondate.*

Cu referire la alegațiile formulate de către acuzatorul de stat, instanța de recurs atestă că acesta a motivat recursul declarat prin prisma modului de executare a pedepsei închisorii, dispusă de către instanța de apel în baza art. 90 Cod penal, în privința ambilor inculpați.

Însă, instanța de recurs găsește vădit nefondată revendicarea recurentului privind modificarea modalității de executare a pedepsei închisorii stabilite inculpaților, prin excluderea prevederilor art. 90 Cod penal în privința celor din urmă, și aceasta deoarece, instituția suspendării condiționate a executării pedepsei reprezintă o prerogativă exclusivă a instanței de judecată, iar condiția esențială pentru aplicarea acestei instituții este, fără îndoială,

aptitudinea subiectivă a persoanei făptuitorului de a se corija, de a se elibera de mentalitatea și de deprinderile antisociale care l-au antrenat pe calea infracțiunii, prin eforturi făcute sub amenințarea pedepsei la care a fost condamnat și a cărei executare poate fi evitată doar printr-o conduită corectă și deci prin auto reeducare.

În viziunea instanței de recurs, perioada de probațiune pe un termen de 1 an stabilită inculpaților este dozată corespunzător, încât să evite severitatea unei pedepse penale, care ar putea trezi sentimente de ură și răzbunare față de finalitatea actului de înfăptuire a justiției. Or, această instituție juridică a fost instituită întru realizarea scopului pedepsei fără ca condamnatul să fie izolat de societate, acesta fiind supus unui termen de încercare, fără executarea efectivă a acesteia, evitându-se dezavantajele pe care le atrage după sine privațiunea de libertate: desprinderea condamnatului de familie și de modul de viață obișnuit.

Nu în ultimul rând, Colegiul penal evidențiază că, inculpații nu sânt absolviți definitiv de amenințarea legii penale, deoarece perioada de probațiune presupune nu altceva decât o șansă în plus, acordată inculpatului, cu scopul de a stimula obligativitatea respectării ordinii publice în general, și a autorității legii penale – în principal.

Cât privește recursul declarat de către apărătorii inculpaților, Colegiul penal atestă că un prim argument vizează depășirea calității de bănuți a inculpaților, considerând că această calitate a fost atribuită la momentul emiterii ordonanței de începere a urmăririi penale din 29.03.2017, în conținutul căreia se indică nemijlocit comiterea infracțiunii de către Marcu Victor și Plugaru Victor. Însă, aceste critici instanța de recurs le apreciază ca fiind neîntemeiate și lipsite de relevanță din considerentele ce urmează.

Astfel, se reține că hotărârile privind pornirea urmăririi penale sunt acte procedurale, adică niște procedee legate de desfășurarea normală a urmăririi penale și, prin sine însăși, pornirea urmăririi penale, nu afectează drepturi sau libertăți constituționale. Acestea sunt niște măsuri procesuale prevăzute de lege, necesare într-o societate democratică, au un scop legitim de a asigura măsuri eficiente de luptă cu criminalitatea.

Reieșind din prezentele rațiuni, Colegiul penal menționează că din analiza ordonanței de pornire a urmăririi penale din 29 martie 2017 (f.d. 1, Vol. I) se atestă că această ordonanță, cu adevărat conține referire expresă la faptul săvârșirii infracțiunii prevăzute la art. 166¹ alin. (2) lit. c), d), f) Cod penal de către Marcu Victor și Plugaru Victor, cauzei penale fiindu-i atribuită nr. 2017238002.

Așadar, examinând ordonanțele nominalizate supra, se atestă că acestea pot fi formal apreciate ca având întrunit primul element al noțiunii de acuzație în materie penală – adică notificarea oficială, venită din partea autorității competente, privind suspiciunea referitoare la comiterea unei fapte penale.

Totuși, pentru ca acest act procesual să constituie temei de a-l aprecia drept actul de la care începe a curge termenul de bănuț pentru Marcu Victor și Plugaru Victor, este important ca acesta să întrunească și cel de-al doilea element al noțiunii de „acuzație în materie penală” în sensul Convenției, care se manifestă prin existența unor „repercusiuni importante asupra situației (persoanei)”.

Sub acest aspect, nu se atestă prezența a careva repercusiuni importante asupra situației (persoanei) prin adoptarea unei astfel de ordonanțe de începere a urmăririi penale, odată ce aceasta nu a cauzat careva limitări a drepturilor sau libertăților fundamentale ale inculpaților Marcu Victor și Plugaru Victor.

Mai mult, potrivit materialelor cauzei, careva acțiuni de urmărire penală nu au fost întreprinse de către organul de urmărire penală. Or, recurenții nu au indicat cum actul procesual în sine s-a răsfrâns negativ asupra situației lui Marcu Victor și Plugaru Victor și ce repercusiuni importante au avut pentru situația ultimilor, acest fapt fiind o cerință esențială în cazul invocării actului de pornire a unei proceduri penale ca constituind „notificarea oficială, emanând de la autoritatea competentă, a reproșului de a fi săvârșit o infracțiune penală” (hotărârea CtEDO Deweer versus Belgia).

Subsidiar, instanța de recurs ordinar accentuează, că legea procesual-penală determină strict, că termenul de menținere a calității de bănuit se calculează începând cu data emiterii actelor procedurale, prevăzute în art. 63 alin. (1) pct. 1)-3) Cod de procedură penală, iar în cazul constatării faptului că față de o persoană există anumite bănuieli rezonabile, cu privire la săvârșirea unei infracțiuni și în raport cu aceasta, sunt efectuate anumite acțiuni procedurale, care creează repercusiuni importante asupra situației persoanei, potrivit alin. (1¹) art. 63 Cod procedură penală, organele de urmărire penală au obligația să recunoască această persoană în calitate de bănuit și să aducă la cunoștință informația despre drepturile prevăzute la art. 64 Cod de procedură penală.

Ce ține de argumentul prin care se contestă legalitatea efectuării Raportului de expertiză medico-legală nr. 35 D din 06.06.2017, din materialele cauzei se atestă că acesta a fost comunicat bănuiților la data de 02.06.2017, și respectiv 06.06.2017 (f.d. 97, 98, Vol. I), iar la acea etapă a urmăririi penale, apărătorii inculpaților puteau face uz de prevederile prescise la art. 299¹ și respectiv, art. 313 Cod de procedură penală, care reglementează procedura de contestare a actelor organului de urmărire penale, lucru care nu a fost înfăptuit, deși legea procesual penală prevede o asemenea posibilitate.

Reiterând asupra punctelor de reper expuse mai sus în prezenta decizie, Colegiul penal constată că în prezenta cauză penală nu a fost admisă nici o eroare de drept ce ar constituit temei pentru instanța de recurs de a interveni în decizia recurată, mai mult, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (8) Cod de procedură penală, hotărârea contestată cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată de către această instanță, iar din aceste motive, se impune inadmisibilitatea recursurilor de pe rol, ca fiind vădit neîntemeiate.

11. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Cahul, Tomița Mihail și de către avocații Panțîru Victor și Tonu Alexandru în numele inculpaților Marcu Victor și Plugaru Victor, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 23 iunie 2022, în cauza penală privindu-i pe **Marcu Victor XXXXX și Plugaru Victor XXXXX**, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la **14 septembrie 2023**.

Președinte

Guzun Ion

Judecătorii

Eremciuc Ghenadie

Talpă Boris

Notă: Din motivul imposibilității semnării deciziei motivate de către judecătorul Guzun Ion, din cauza demisiei acestuia din funcție de la 25 august 2023, prezenta decizie motivată este semnată de către Președintele interimar al Curții Supreme de Justiție, judecătorul Miron Aliona, în conformitate cu prevederile art. 339 alin.(8) Cod de procedură penală.